

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий механічний інститут

Кафедра будівельних, дорожніх, меліоративних,
сільськогосподарських машин і обладнання

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної, методичної
та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк
„_____” _____ 2019 р.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

02-01-65

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

Інтелектуальна власність та патентознавство

Intellectual Property and Patents

спеціальність 133 «Галузеве машинобудування»
спеціалізація «Підйомно-транспортні, дорожні, будівельні,
меліоративні машини і обладнання», «Обладнання хімічних
виробництв та підприємств будівельних матеріалів», «Машини і
обладнання сільськогосподарського виробництва»
specialty 133 «Industrial Engineering»

specialization «hoisting-and-transport, building, road, reclamation
machines and equipment», «Equipment of chemical manufactures and the
enterprises of building materials», «Machines and equipment for
agricultural production»

Рівне – 2019 рік

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність та патентознавство» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузь знань – 13 Механічна інженерія, спеціальності 133 – Галузеве машинобудування, освітньо-професійними програмами: «Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини і обладнання», «Обладнання хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів», «Машини і обладнання сільськогосподарського виробництва».

Предметом вивчення є оцінки патентних ситуацій оформлення і захист прав на об'єкти права промислової власності.

У процесі вивчення дисципліни студенти отримують навички пошуку технічного рішення інженерної задачі, а також складання і оформлення опису патенту на винахід та корисну модель.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення дисципліни базується на знаннях отриманих з таких навчальних дисциплін, як «Філософія», «Деталі машин», «Правознавство», «Моделювання та оптимізація робочих процесів», а отримані знання будуть використовуватись у подальшому при виконанні магістерської роботи.

Анотація

Необхідною складовою частиною підготовки інженерів-механіків в галузі машинобудування є вивчення та знання методів пошуку технічних рішень інженерних задач. Інженер-механік повинен добре знати основи, принципи пошуку технічного рішення задачі, правила патентування та оформлення документації для цієї мети.

Ці знання потрібні для правового і документального супроводу отриманого технічного рішення, створення умов для подальшого його використання.

Ключові слова: винахід, ідея, корисна модель, наукове відкриття, промисловий зразок, формула винаходу

Abstract

The necessary component of training engineer mechanics in the field of mechanical engineering is the study and knowledge of methods for the search for engineering solutions engineering tasks. The mechanic-mechanic must know the basics, the principles of finding a technical solution to the problem, the rules of patenting and documentation for this purpose.

This knowledge is needed for legal and documentary support of the technical solution, creation of conditions for its further use.

Key words: invention, idea, utility model, scientific discovery, industrial design, formula of the invention.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань: 13 Механічна інженерія, спеціальність: 133 Галузеве машинобудування	Цикл дисциплін самостійного вибору студента	
Модулів – 1 Змістових модулів – 2	Спеціалізації: „Підійомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини і обладнання”, „Обладнання хімічних виробництв і підприємств будівельних матеріалів”, „Машини і обладнання сільськогосподарського виробництва ”	<i>Рік підготовки:</i>	
Загальна кількість годин: очна форма – 90 заочна форма – 90		5	6
		<i>Семестр</i>	
		9	10
		<i>Лекції</i>	
		16 год.	4 год.
<i>Практичні</i>			
	14 год.	6 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 СРС – 4	Рівень вищої освіти: магістр	<i>Лабораторні</i>	
		–	–
		<i>Самостійна робота</i>	
		60 год.	80 год.
		<i>ІНДЗ:</i>	
		–	–
	<i>Вид контролю: залік</i>		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять та самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання 34% і 66%.
- для заочної форми навчання 8% і 92%.

2. Інтелектуальна власність та патентознавство

Мета викладання дисципліни „Інтелектуальна власність та патентознавство” - формування знань про об’єкти інтелектуальної власності, оформлення та захист прав на об’єкти інтелектуальної власності.

Завдання:

- ознайомитись із основними правилами патентування об'єктів промислової власності;
- ознайомитись із структурою патентів та їх окремих частин;
- ознайомитись із правилами оформлення патентів на винахід та корисну модель.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- принципи та методику оформлення прав на нове технічне рішення;

вміти:

- самостійно виконувати пошук нового технічного рішення поставленої задачі;
- самостійно оформлювати патент на винахід чи корисну модель.

Робоча програма побудована за вимогами КМСОНП та узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною системою (ECTS).

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Патентознавство та інтелектуальна власність

Змістовий модуль №1. Патентознавство

Тема 1. Система інтелектуальної власності.

Вступ. Поняття і об'єкти інтелектуальної власності. Історія і еволюція інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності. Міжнародні конвенції з інтелектуальної власності.

Тема 2. Об'єкт права промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки).

Поняття, ознаки, умови правової охорони.

Тема 3. Оформлення прав на об'єкти промислової власності.

Етапи оформлення прав. Заява. Опис. Формула винаходу.

Реферат. Експертиза заявки.

Тема 4. Суб'єкти права промислової власності і їх права.

Автори. Патентовласники. Патентне відомство. Апеляційна палата. Патентні повірені. Права авторів. Обов'язки патентовласників. Порухення прав. Захист прав.

Тема 5. Патентний пошук.

Мета пошуку. Стратегія пошуку. Джерела пошуку.

**Модуль 2 Авторське право та окремі аспекти
Змістовий модуль №2 Авторське право**

Тема 6. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття.

Поняття і правові ознаки відкриття. Об'єкти наукового відкриття. Оформлення прав і право інтелектуальної власності на наукове відкриття.

Тема 7. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.

Поняття раціоналізаторської пропозиції. Оформлення прав і право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.

Тема 8. Міжнародні договори з інтелектуальної власності.

Паризька конвенція про охорону промислової власності. Договір про патентну кооперацію (РСТ). Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності («TR і PS»). Поняття економіки інтелектуальної власності.

Тема 9. Інтелектуальна власність в ІТ-сфері.

Право власності на програмне забезпечення. Ліцензування програмного забезпечення. Ризики при використанні неліцензійного програмного забезпечення.

4. Структура навчальної дисципліни

Відповідно до „Освітньо-професійної програми вищої освіти” підготовки магістрів галузі знань: 13 «Механічна інженерія», спеціальності: 133 «Галузеве машинобудування» на вивчення дисципліни „ Інтелектуальна власність та патентознавство” передбачено 90 годин (3 кредити, 2 змістових модулі).

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					Усьо-го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Патентознавство та інтелектуальна власність												
Змістовий модуль 1. Патентознавство												
Тема 1: Система інтелектуальної власності	6	2	-	-	-	4	4	-	-	-	-	4

Тема 2: Об'єкти права промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки)	10	2	4	-	-	4	10	2	2	-	-	6
Тема 3: Оформлення прав на об'єкти промислової власності	20	2	6	-	-	12	12	-	2	-	-	10
Тема 4: Суб'єкти права промислової власності і їх права	12	-	-	-	-	12	10	-	-	-	-	10
Тема 5: Патентний пошук	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовним модулем 1	62	8	10	-	-	40	46	2	4	-	-	40
Модуль 2 Авторське право та окремі аспекти												
Змістовний модуль 2. Авторське право												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 6: Право інтелектуальної власності на наукове відкриття	8	2	2	-	-	4	12	-	2	-	-	10
Тема 7: Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 8: Міжнародні договори з інтелектуальної власності	10	2	2	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 9: Інтелектуальна власність в ІТ-сфері	6	2	-	-	-	4	12	2	-	-	-	10
Разом за змістовним модулем 2	34	8	6	-	-	20	44	2	2	-	-	40
Всього	90	16	14	-	-	60	90	4	6	-	-	80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		денна форма	заочна форма
1	2	3	4
1	Структура патенту	2	1

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		денна форма	заочна форма
2	Технічне рішення	2	1
3	Формула винаходу	2	1
4	Опис винаходу	2	1
5	Оформлення прав на винахід	2	1
6	Патентний пошук	2	1
7	Структура наукового відкриття	2	-
8	Структура раціоналізаторської пропозиції	2	-
	Разом:	16	6

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- 1) підготовка до аудиторних занять – 0,5 год./ 1 год. занять;
- 2) підготовка до контрольних заходів – 6 год./ 1 ЄКТС;

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях -

№ з/п	Назва теми	К-ть годин	
		денна форма	заочна форма
1	Закон України «Про внесення змін до закону України» Про охорону прав на винаходи і корисні моделі №1771-III від 01.06.2000 р.	20	20
2	Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» №3688 – XII від 15.12.1993 р.	10	20
3	Договір про патентну кооперацію (РСТ) від 03.02.1984 р.	10	20
4	Договір про патентне право (PLT) та інструкція до Договору про патентне право від 01.06.2000 р.	20	20
	Разом	60	80

7. Методи навчання

На лекційних заняттях використовуються (скелетний) конспект лекцій з демонстрацією фолій і викладенням основних понять і визначень.

На практичних заняттях студенти визначають структуру об'єктів інтелектуальної власності, розробляють рішення відповідно з завданнями і формулюють описи об'єктів інтелектуальної власності.

8. Методи контролю

Контроль знань здійснюється наступним чином:

- 1) захист самостійно виконаних завдань за темами № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.
- 2) Контроль лекційного матеріалу (перевірка конспекту лекцій).
- 3) Здача модулів.
- 4) Здача заліку.

Підсумковий бал за результатами поточного модульного контролю оформлюється під час останнього практичного заняття, а на заочній формі навчання – за розкладом екзаменаційно-лабораторних сесій.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, що максимально може отримати студент при відвідуванні лекцій, виконанні практичних робіт, поточному і підсумковому тестуванні.

Поточне тестування									Сума
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	100
2	27	22	6	9	9	9	7	9	

Шкала оцінювання.

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за національною школою
90 – 100	зараховано
82 – 89	зараховано
74 – 81	зараховано
64 – 73	зараховано
60 – 63	зараховано
35 – 59	незараховано
0 – 34	незараховано

Кількість балів за результатами поточних модульних контролів підсумовується і вноситься в таблиці для визначення загальної успішності студента з даного предмету.

Студенти, які набрали за результатами поточного і підсумкового контролю від 0 до 34 балів, зобов'язані написати заяву на повторне вивчення дисципліни на різних формах навчання свого чи іншого

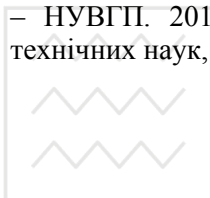

Студенти, які набрали за результатами поточного і підсумкового контролю від 35 до 59 балів, зобов'язані написати заяву на індивідуально-консультаційну роботу з викладачем і згідно направлення деканату отримувати та здавати викладачу під час консультацій виконані завдання, модулі тощо і набрати бали поточної успішності, а в кінці семестру, згідно затвердженого графіку отримати підсумковий модульний контроль.

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни „Інтелектуальна власність та патентознавство” включає:

- 02-01-457. О.З. Бундза. **МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ** до практичних занять з дисципліни «Інтелектуальна власність і патентознавство» для студентів спеціальності 133 «Галузеве машинобудування», денної та заочної форм навчання / О.З. Бундза – НУВГП. 2019. - 11 с. Рецензенти: М.П.Скоблюк, кандидат технічних наук, доцент. [Електронний ресурс];

11. Рекомендована література

Базова

1. Право інтелектуальної власності: академічний курс. Підручник для студентів ВНЗ / О.А. Підпригара, О.А. Бутнік – Сіверський, В.С. Дроб'язко та ін. За ред. О.А. Підпригари – К. Концерн «Видавничий дім» ІнЮре, 2004. – 272 с.
2. В.С. Дроб'язко, Р.В. Дроб'язко. Право інтелектуальної власності. Навчальний посібник – К.: Юрінком Інтер, 2004 – 512 с.
3. Закон України «Про внесення змін до закону України» Про охорону прав на винаходи і корисні моделі №1771 – III від 01.06.2000 р.
4. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» №3688 – XII від 15.12.1993 р.
5. Договір про патентну кооперацію (РСТ) від 03.02.1984.

Допоміжна

1. Основи інтелектуальної власності. К.: Юридичне видавництво «Ін Юре», 1999, - 578 с.
2. Інтелектуальна власність в Україні: правові основи і практика. У 4 томах. Під ред. А.Д. Святоцького. Т. 1. Введення в інтелектуальну власність Т. 2. Авторське право і суміжні права – 476 с. Т.3. Промислова власність. – 666 с. Т.4. Оцінка інтелектуальної власності. Бухгалтерський облік.
3. Правила складання та подання заявки на винахід та заявки на корисну модель.- Рівне.: ЦНТЕІ, 2004. – 48 с.
4. Нормативні документи з питань винахідництва і раціоналізаторства. – К.: Укр ІНТЕІ, 2000 – 76 с.
5. Окремі економічні та періодичні аспекти інтелектуальної власності – Рівне.: ЦНТЕІ, 2005 – 57 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Держдепартамент інтелектуальної власності і МОН України – Режим доступу: www.sdip.gov.ua;
2. ДП Український інститут промислової власності – Режим доступу: www.ukrpatent.org.ua;
3. Інститут інтелектуальної власності і права – Режим доступу: www.iipl.ukrpatent.org.ua;
4. Українське агентство з авторських та суміжних прав – Режим доступу: www.uacit.kiev.ua;
5. Український центр з інноватики та патентно-інформаційних послуг – Режим доступу: www.ip. – centr.kiev.ua.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування